

SZEGLETKÖ

A KŐSZEGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

XX. évfolyam, 2. szám

2023. Karácsony

„Nap és pajzs az ÚR!”

Micsoda év volt a szeretett kőszegi gyülekezet életében az Úr 1983. esztendeje! Négy évtized távolából visszatekintve is eltölti szívemet a örvendező hálaadás, és a már megfakult emlékek is megelevenednek. Igaz, ahhoz, hogy ezeket az emlékeket legalább némiképp időrendbe szedhessem, segítségre is szükségem volt. „Fel kellett lapoznom” egyházunk digitális archívumában az Evangélikus Élet 1983. december 18-i, advent 4. vasárnapi számát, amelyben, pontos időrendbe szedve az eseményeket, tudósítottam kétnapos, október 8–9-én tartott nagy ünnepünkről.

(A <https://medit.lutheran.hu> internetcímről indulva elérhető az a beszámoló.)

Ez az ünnepünk mindenképpen a hálaadás alkalmá volt. Először, még szombaton, a reformáció nagy ajándékáért és születésének közelgő 500. évfordulója alkalmából magáért a reformátorért, Luther Mártonért adtunk hálát. *Dr. Nagy Gyula* püspök és *dr. Fabiny Tibor* teológiai professzor előadásában a reformáció minket is elkötelező nagy ajándékáról beszélt. Ez minket is szíven talál: vajon – miközben büszkén valljuk magunkat a reformáció örökösének, evangélikusoknak – az igének a reformációban visszakapott tiszta üzenete, a Krisztus-központú igehirdetés számunkra is olyan fontos, mint őseinknek volt? Azoknak, akik a reformáció századában virágzó gyülekezeti élet után az üldöztetés évszázadában sem feledkeztek el arról, hogy valóban „nap és pajzs az ÚR”. Őrizték a lángot, az ígéhez való hűségüket a nemescsói időszak megpróbáltatásai közepette is. És mert fontos volt

számukra az evangélium, hűségesek voltak a templomhoz is, még akkor is, ha Nemescsóba kellett vasárnapról vasárnapra átjárniuk. Minden bizonynyal ez volt számukra a megtartó erő. Az üldöztetés nehéz száztíz esztendeje után városunk 5050 lakosa közül még mindig kb. 1500 volt evangélikus. Amikor egyházunk mai statisztikai adatai miatt sokszor aggódunk és panaszkodunk, éppen itt lenne az ideje, hogy példát vegyünk az ösökről! Mert bizony ma is „nap és pajzs az ÚR”!

Történelmi oka volt annak, hogy egykori tudósításom címéül a 84. zsoltár 12. versének első mondatát választottam, és ezt most is megtartottam. A gyülekezeti elnökség ugyanezért kérte meg Sulyok Imre zeneszerzőt, hogy ennek a zsoltárnak a versei alapján írjon egy kórusművet. Ez csendült fel vasárnapi, a 200 éves templomunkért hálát adó ünnepünkön. Azért választottuk ezt a zsoltárt, mert Asbóth János Gottfried lelkész a templom alapkövének 1783. június 25-én történt elhelyezése előtt, még június 1-jén erről a zsoltárról prédikált az „első szabad igehirdetésében”. „Sóvárgás a templom után” – ezt a címet viseli bibliánkban ez a zsoltár.

Ma már talán el sem tudjuk képzelni, milyen öröm és hála töltötte el akkor a szíveket! Erőt veszek magamon, és – bár szívesen megtenném – nem idézek fontos sorokat sem a zsoltárból. Szeretett kőszegi testvéreimet azonban arra kérem, vegyék elő bibliájukat, és olvassák el újra és újra ezt a zsoltárt, egy-egy mondatánál meg-megállva, hogy megérthessék a régieket, és megszülethessék a bizonyosság ma is a szívekben: bizony „nap és pajzs az ÚR”!

Néhány szót még a harangszenteletről is! Talán a gyülekezet fiatalabb tagjai közül sokan már nem tudják, hogy az 1930-ban épített harangtoronyunkban eredetileg két harang szolgált, a régiek által mondott feladatuk szerint: „Az élőket hívogatom, a halottakat elsiratom, a villámokat megtöröm!” A világháborúban „besorozták” a kisebbet. Attól kezdve csak egy harang tudta ellátni örök feladatát. Történt egyszer 1982-ben, hogy a családjával 12 éves korában kitelepített Kappel Szepi hittestvérünk hazalátogatott. Szendrő János felügyelőnk, Szepi és én hármásban beszélgettünk, amikor megkérdezte: „Hogyhogy csak egy harang szól?” Egyszerre szólt a válaszuk: „Mert csak egy van!” – és ezzel elkezdődött az új harang története. Hamarosan jött a nagy adomány, amelyhez áldozatkészen csatlakoztak a gyülekezet tagjai is. És a Luther Mártonra emlékező, kétszáz éves templomunkért hálát adó ünnepi istentiszteletünkön, a püspök harangszentelő imádsága után megzendült az új, 300 kg-os harang, majd csatlakozott hozzá az öregebb is.

A gyülekezet szívét pedig eltöltötte a boldog bizonyosság: „nap és pajzs az ÚR!” Bizony, most is, mindörökké az!
Ittész János

Áldott karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

KŐSZEGI EVANGÉLIKUS KÖTŐDÉSŰ SZEMÉLYEK A TÖRTÉNELEMBEN

Báró Meskó József altábornagy

A pünkösdi számban bemutatott báró Mecséry Dániel után újabb Kőszeghez kapcsolható tábornok életútjával ismertetjük meg az olvasókat. Érdekes összehasonlításokra is alkalmat ad a két pályafutás, hiszen nemcsak kor- és pályatársak voltak, de kapcsolódtak is egymáshoz, egyszer más-szor egymás mellett is küzdöttek.

A Nógrád megyei Erdőtarcsán született 1762. január 18-án, szülei evangélikus köznemesek, név szerint Meskó János és Gedey Johanna. Tízévesen a soproni, majd egy évvel később a pozsonyi evangélikus gimnáziumban tanult. Négy év után a sárospataki református kollégiumban jogot, teológiát és filozófiát hallgatott.

Eredetileg ügyvédnek készült, ám 1779. november 1-jén önköltséges hadapródként belépett a Wurmser huszárezredbe. 1787-ben lett tisztt, alhadnagyként Laudon tábornagy személyi testőrségének vezetője, azzal a titkos utasítással, hogy az ellenséghez esetleg túl közel merészkedő parancsnokát, akár erőszakkal is visszatartsa a meggondolatlan lépésektől.

1790-ben másodkapitányként a Hadik huszárezredbe helyezték. Az ő pályafutásán is a francia és a napóleoni háborúk lendítettek, eleinte hősiességük vitték előre a ranglétrán. 1792-ben a francia sereg egyik utóvédjét megtámadva tizenegy ágyút zsákmányolt és mintegy ezer embert ejtett fogságba. 1793-ban egy tízezres hadtestet tartóztatott fel. 1794-ben egy ezredest, több tisztt és kétszázhetven főnyi legénységet fogott el. 1799-ben Itáliában, Isola della Scalánál szétverte az ellenfél hátvédét, elfogva annak hadikórházát és egy tábornokát. Ugyanezen évben Casalo Monferrato városát foglalta el. 1800 áprilisában a svájci Mont Cenis hágót foglalta el, amelynek haditervét maga dolgozta ki. Ez év szeptemberében alezredes, de november 26-án már ezredesként a hetedik huszárezred parancsnoka.

1801-ben kitüntették a Mária Terézia Rend lovagkeresztjével, ennek hozadékaként 1804-ben bá-

Erdőtarcsa, 1762.01.28. –
Kőszeg, 1815-08-29

rói címet kapott. 1805-ben, amikor Napóleon elfogta szinte az egész osztrák hadsereget, neki Ulmál sikerült kitörnie a gyűrűből. 1808-ban tábornok lett, vezérőrnaggyá léptették elő.

1809-ben a magyar nemesi felkelő-sereg (insurrectio) egyik dandárjának parancsnokaként, a nevezetes győri csata egyetlen sikeresnek mondható mozzanataként, 5000 fős hadosztályával sikeresen tört ki és a Balatont megkerülve vonult vissza Komáromba. Ezért kapta még ebben az évben a Mária Terézia Rend parancsnoki keresztjét.

A nehéz szolgálatban egészsége megromlott, készülve nyugdíjas éveire 1810-ben Kőszegen – korábbi szolgálati helyén – házat vásárolt (ma Jurisics tér 10.)

A szolgálatból egyelőre nem távozott, sőt 1813-ban altábornaggyá nevezték ki. Nyáron a Klenau tábornok vezette hadtest könnyűlovasságának élére állították. Az augusztus 26-27-én zajló drezdai csatában csapatainak nagy részével francia fogságba esett. Kiszabadulása után hadbírószági vizsgálat alá került, amit ugyan leállítottak, de november 1-jei hatállyal kényszernyugdíjazták. Egy nemrég készült hadtörténelmi munka szerint őt nem terhelte felelősség.

Feleségével Kőszegre költözött, ahol több hónapi betegeskedés után 1815. augusztus 29-én halt meg. Katonai tiszteletadással temették el, Wlasits Ferenc vezérőrnagy, Donászy József kapitány, valamint a helyi egyenruhás polgárőrök részvétele mellett.

Felesége Görz [Goerz] Katalin a városban maradt, 1868-ban 96 éves korában halt meg. Végrendeletében több közhasznú célra adakozott, így kapott az evangélikus templomépítési alap is 500 forintot.

A házaspár sírkövét az 1930-as évek elején szállították át a köztemetőből, s a belvárosban a Szent Imre-templom fala melletti sírkertben állították fel újra.

Söptei Imre

A KŐSZEGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

Felelős kiadó: a Kőszegi Evangélikus Egyházközség • **Cím:** 9730 Kőszeg, Zrínyi u. 6. • **Telefon/fax:** 94/361-145

E-mail: koszeg@lutheran.hu • **Honlap:** koszeg.lutheran.hu • **Felelős szerkesztő:** Baranyay Csaba • **Tördelés, lapterv:**

Mező Beatrix Alice • **Készült** a Projekt Nyomdában, Kőszegen • Megjelenik Kőszegen, évente két alkalommal.

Minden dolgotok szeretetben menjen végbe! 1Kor 16,14

Nagyon sarkosan fogalmazva kétféle szemlélettel tekinthetünk az előttünk álló, 2024-es esztendőre. Vagy aggódva, vagy bizakodva. Keresztyén emberként azonban egyesíthetjük szívünkben e kettőt: aggódva, de mégis bizakodva. Tisztában vagyunk a realitásokkal, de nem feledjük, hogy Istennek semmi sem lehetetlen.

Hogyan lehet az aggódásra sok okot adó világunkban – és személyes életünkben – mégis bizakodva tekinteni a jövőre? Nagyon sokféle módszer vagy technika létezik, ami segíti ma az embert abban, hogy hatékonyan kezelje a nehézségeket és a konfliktusokat. A feszültség és stresszoldó technikák virágkorukat élik, és tény, hogy ezek közül nagyon sok remekül működik.

A 2024-es év ígéje nem egy technikát kínál, amivel rendezhetjük a megromlott, békétlen kapcsolatainkat. Pál apostol egy utat mutat. Így olvassuk a korinthusi levélben a szeretethimnusz bevezetőjében: „Ezen felül megmutatom nektek a legkiválóbb utat.” 1Kor 12,31

A korinthusi gyülekezet nem volt feszültségektől mentes. Pártoskodás, veszekedés, békétlenség, egymás lenézése jellemezte őket. Önmaguk körül forogtak, a másikat nehezen vették észre, ha mégis, akkor is csak hiányosságát. Ezért nem áll meg az apostol gondolata a különféle lelki ajándékoknál, karizmáknál, azok egyenkénti fontosságánál, hanem tovább megy, hogy a szeretet útjára irányítsa a gyülekezet lépteit, mert minden ajándékuk, amijük van, ezen az úton nyer értelmet. Ezen az úton dől el, hogy az áldás vagy átok lett-e számukra.

Az útra keléshez bátorság és kitartás kell. Mert a sajátossága az, hogy néha könnyű, máskor pokolian nehéz. S hiába gondoljuk, hogy jól ismerjük, tudjuk mi vár ránk, mindig tartogat meglepetéseket, amelyekben megmértetünk. Isten soha nem a könnyebb utat adja nekünk, de mindig adja önmagát társul, s mindig ad az úthoz erőt, bizalmat és reménységet. Ezért ne legyen kétségünk afelől, hogy a Pál apostol által kínált úton célhoz érhetünk, mert célhoz érünk! Isten maga is ezt az utat járta végig, ezért nem egyedül, hanem vele indulhatunk az új esztendőben a legkiválóbb útra.

Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!

Baranyayné Rohn Erzsébet

A Magyarországi Evangélikus Egyház Sztéhlo Gáborról elnevezett ösztöndíját az idei tanévben Stefanich Gréta gyülekezetünk tagja, a Kőszegi Evangélikus Középiskola tizedikes diákja is elnyerte.

A díj átadására Budapesten 2023. december 7-én került sor. Isten áldja meg Gréta szolgálatát az iskolában és gyülekezetünkben egyaránt!

Karácsonyi áldás

Isten karácsonyán
áldjon meg téged a Magasságos, aki
mélységeinkbe szállt,
hogy mindig érezd és tudd: nem vagy soha
egyedül.

Isten karácsonyán
áldjon meg téged az Irgalmas, aki fölemel
és magához von,
hogy teljes szíveddel hidd: életedet
szeretetében őrzi.

Isten karácsonyán
áldjon meg téged az Igaz, aki igaz emberré
formál téged is,
hogy megismerhesd felelős szabadságod
ajándékait.

Isten karácsonyán
áldjon meg téged a Szent, aki hatalmasan
cselekszik
benned és általad is,
hogy ámulva csodálkozhass,
és életed teljes lehessen
az Ő örömeivel!

Varga Gyöngyi

240 éve épült a kőszegi evangélikus templom

A kőszegi evangélikus gyülekezet 16-17. századi templomairól kiváló összegzést adott *Mentényi Klára* a *Műemlékvédelem* című folyóiratban 2016-ban megjelent tanulmányában. Ez tárgyunk szempontjából azért érdekes, mert rávilágít arra, hogy miért is lehetett jogos az igénye a helyi protestánsoknak, hogy saját templomukban, közösségben tarthassák istentiszteleteiket. Az 1783. évi, mára már véglegesnek tekinthető megoldás előtt, több istenházát is használtak, illetve létesítettek a kőszegi hívek.

A protestantizmus térnyerésének jelei már az 1520-as években mutakozhattak Kőszegen. Ebben az időben érdekes kettősség jellemezte a város jogállását. Alsó-ausztriai zálogként a közigazgatási és bírósági ügyekben az osztrák szabályozás alá estek, ellenben vallási kérdésekben a Győri Püspökség fennhatósága alá tartoztak. A magyar törvények ezekben az évtizedekben kifejezetten tiltották a katolikus pápa hitelvei elleni kinyilatkoztatásokat. Ezzel csak olyan nagyhatalmú főurak dacolhattak, mint Nádasdy Tamás. Talán ezért is rejtőzködtek a kisváros polgárai.

1550-es években az új hitet gyakorlók a többség jogán már biztosan használták a Szent Jakab-templomot. A városlakók anyanyelvi megosztottságának megfelelően magyar és német gyülekezet alakult. A legújabb kutatások szerint a 16. század utolsó harmadában, a 13. századi eredetű Szent Katalin-templomot a magyar anyanyelvű hívek részére bővítették, míg az öregtemplomot (Szent Jakab)

a németek használták. 1615 és 1618 között közpénzen – adóként beszedett hozzájárulásból – új istentiszteleti helyet emeltek (Szent Imre). A Nádasdy-család katolizálása után Kőszeg a környékbeli evangélikusok központjának számított, gimnáziumot és könyvnyomdát alapítottak.

1671-ben a Habsburgok vezényelte magyarországi katolikus restauráció kapcsán előbbi épületet visszavették, utóbbit elvették az evangélikusoktól. A német templomot a jezsuita rend kapta meg, a magyar a katolikusok város plébániatemploma lett. A prédikátorokat és az iskolákat kiűzték a városból, majd két évtizeden át csak otthon, négy fal között gyakorolhatták vallásukat.

Az 1681. évi országgyűlésen elfogadott 26. törvénycikk (artikulus) alapján Nemescsóban, mint a Vas vármegyében kijelölt egyik protestáns szabad vallásyakorlási helyként kijelölt községben (artikuláris hely) lehetőséget kaptak a templomépítésre, és a közösségben végzett istentiszteletek tartására. Szinte egész Nyugat-Magyarországról, sőt a szlovénok lakta vidékekről is ide látogattak a hívek a nagyobb ünnepeken. Mivel a falu egészen közel fekszik Kőszeghez, ezért kézenfekvő volt, hogy a helyi polgárok jelentős anyagi segítséget nyújtottak a helyi vallási célra alkalmas kiépítésére. A kétnyelvűség továbbra is fennmaradt, így két pajtaszerű deszka oratóriumot (imahelyet) emeltek. A magyarok gyülekezetének anyagi fedezetére 1689-ben vállaltak kezességet módos kőszegi polgárok.

A templom építése

A városból kizárt állapotnak vetett véget a II. József által 1781. október 25-én kiadott türelmi rendelet, melyet a városi tanács csak karácsonykor tett közzé. A végrehajtásra, a templomépítés engedélyezésére pedig még két évet kellett várni. Akadályokat emelt a hivatali bürokrácia, de a helyi vezetésnek, sőt a katolikus megyéspüspöknek is véleményeznie kellett. Ennek ellenére megkezdték az előkészületeket. 1782-ben összeírták az adózó családokat, mert a rendelkezés szerint száznál több szükségeltetett az engedély kiadásához. Ezt jelentősen túlhaladták (352 család és 1533 fő), ráadásul leánygyülekezetként csatlakoztak a németzsidányiak (ma Kiszidány) 31 famíliával. Rendelkezésre állt a korábban gyűjtött mintegy 6000 Ft, de többségét kamatra lekötötték, ezért felajánlást kértek, egyrészt az építkezésre, másrészt a lelkészek és a tanítók javadalmaira. Előbbire több mint 10 700, utóbbiakra 500, illetve 202 forint ígérvényt kaptak. A kiváló eredményekhez szükség volt a két, a nyelve alapján különálló gyülekezet egyesülésére. A templom építése kapcsán tehát egységet mutattak, ám istentiszteleteiket továbbra is külön tartották; több mint egy évszázadon keresztül magyar és német lelkészt foglalkoztattak.

A telek kiválasztásánál figyelembe kellett venni, hogy az imaház mellett lelkészlakások, iskola és konventház is kellett. Ennek érdekében 1782 elején négy telket vásároltak meg, nem kis összeget, a felajánlásnak közel

felét, 4500 forintot fordítottak rá. Az engedély megszerzéséért rengeteg követ megmozgattak, kérelmeket nyújtottak be, küldöttségeket menesztettek, az uralkodónak személyesen adták át a petíciójukat.

Mindezek mellett is csak 1783. május 25-én érkezett meg a várva várt irat. Innen felgyorsultak az események. A városbíró még aznap felolvasta az utasítást az evangélikus polgárok előtt, másnap mintegy száz év után először léphetett külön engedély nélkül lutheránus lelkész a városba. Következő vasárnapon végre újra istentiszteletet tarthattak, az igehirdetést Asbóth János Gottfried végezte Kőszegen.

A város vezetőinek jelenlétében előző nap kijelölték a templom helyét. Mivel a környékhez képest mélyen fekvő területet választottak ki, ezért feltöltéssel kellett kezdeni. (Minimális szintemelésre lehetett csak lehetőség, ahogy ezt a 2009. évi nagy esőzés esete mutatja, amikor rengeteg víz gyűlt össze, nem kevés kárt okozva a közönségnek.) Ezek után kezdődhetett az alapok kialakítása, amelyhez cölöpöket is használtak, és a falak felhúzása. Az építkezés rengeteg pénzt felemésztett, de még többre kerül, ha nem kapnak a hívektől támogatást. Akadtak ingyen dolgozó mesteremberek, kétkezi munkások, fuvarokkal szolgálók. Akik személyesen nem tudták kivenni a részüket, azok néhány napszám kifizetését vállalták. A templomépítés számláit elkülönítették és számadást készítettek a kiadásokról. Sok mindent megtudhatunk ezekből az építésről.

Most csak néhány részletet kiragadva. Michael Ludwigh könyvkötőt bízták meg a „projekt” felügyeletével, ő hagyta jóvá a mesterek és a beszállítók által kiállított nyugtákat, melyeket egy háromtagú bizottság ellenjegyzett. Az anyagokat részben helyből szerezték be, de Sopronból hozták a lábazat és az ablakkeretek kőanyagát, amelyet ottani kőfaragó (Steinmetz) Josef Turba vágott a megfelelő méretre és alakra, összesen 206 forintért. Élettörténetéből tudható, hogy a mészkövek a fertőrákosi püspöki kőbányából kerültek a kőszegi protestáns templom falaiba. Ekkoriban elég elfoglalt lehetett Turba, mivel a soproni evangélikus templomnál is számítottak a munkájára.

A munkafolyamatok szervezésének érdekessége, hogy a kötömböket egy nagybaromi (Großwarasdorf) fuvaros szállította. Érkeztek szekeresek Felsőlászlóból (Oberloisdorf) és Németzsidányból, de Cákrról és Doroszlóról (Kőszegdoroszló) is. A kőművesmunkák jelentősebb részét Stefan Leitner mester vállalta (napi 50 dénár), ám a tényleges munka a névtelenségben maradt pallérra (50 d) és legényre (45 d) maradt. Több asztalos és lakatos neve is felbukkan az iratokban. A belső festéssel a jó nevű képiró Oberer János fiát, Józsefet bízták meg. Néhány szakember neve még nem ismert, de az ácsoknak

juttatott borok számadásából tudható, hogy 1783. augusztus 18. és szeptember 20. között működtek. A tetőfedő legény (mester nélkül), segédmunkásokkal és napszamosokkal együtt 21 napig rakta a zsindeleket. Neki járt a közreműködők közül a legmagasabb napi díjazás (75 d).

A számlák jó részének feldolgozása még sorára vár, bizonyosan sok érdekesség várható, például annak tisztázása, hogy ki készíthette az oltárszószeletet, akit eddig csak szombathelyi asztalosként ismerhettünk.

A szinte rekord gyorsaságú munkának köszönhetően 1783. november 30-án, ádvent első vasárnapján, szentelheték fel az épületet, háromprédikációs istentisztelettel. Az új istenházához új lelkészek (Kárász Ádám és Artner Krisztián Henrik) társultak, mivel az elődeik más gyülekezetek meghívását fogadták el.

A hívek öröme nagy volt, de még nem lehetett teljes, hiszen a falakon és a karzatokon kívül még olyan fontos berendezési tárgyak hiányoztak, mint az orgona (1784) és a szószékol-tár (1785). A további kiegészítésekre a pénz hiányában még nem kerülhetett sor, hiszen biztosítani kellett a lelkészek és a tanítók lakásait, valamint az iskolai helyiségeket. A Gyöngyös utcai oldalon megvásárolt két épület kisebb átalakításával teremtettek lehetőséget az egyik prédikátornak és a tanulóknak, a Várköri részen 1784-ben földszintes házat emeltek a gyülekezeti szobának és a másik lelkésznek. Ezzel megteremtették az alapját az „Insula Lutherana”-nak (evangélikus sziget), amelyet a későbbiekben az egyházkerület középiskolájával (1899), harangtoronnyal és új elemi tanépülettel (1930) bővítettek.

Az templomról és berendezéséről

A türelmi rendelet előírásainak megfelelően az épület nem nézhetett utcára és nem kaphatott tornyot. Az oldalhajók és kápolna nélküli, egyszerű téglalap alakú tömbje miatt, amely szinte minden, ezen a vidéken akkoriban épült templomot jellemzett, kapta a magtártemplom elnevezést.

Méretei: 27x17 m alapterület és 8,5 m párkánymagasság. Az épület belső képe egyszerű, szinte dísztelen, amely arra vezethető vissza, hogy Luther a Bibliával ellenkező berendezéseket, díszítéseket eltávolított. Lehetőleg az egész gyülekezetet egyszerre akarták befogadni, ezért a férőhelyek számát karzattal növelték, amely vörösfenyőből készült kiváló ácsmunka, belsőépítészeti műremek. Fontos szerepet játszik az istentisztelet alatti közös éneklések zenei kíséretében a Jetter Jakab János által gyártott orgona. A mellvéden látható évszámok a reformációhoz és a templom történetéhez köthetők. 1483: Luther születése, 1783: az építés, illetve 1883, 1970, 1996, 2010: a felújítások.

A belső térnek szinte a közepén, tehát kimondottan hangsúlyos pontján

áll a keresztelőkút, amelyet Magyar Mátyás készített. A szószékoltár és az utolsó vacsorát ábrázoló oltárkép alkotója eddig ismeretlen. Előbbi a liturgikus cselekmények egységesítése okán jött létre, hiszen itt történnek az istentisztelet legfontosabb részei: a lelkészi ima, az igehirdetés, az úrvacsora és az esketések. Az egyszerű barokk padosorok – amelyek máig eredeti állapotban állnak – érdekességei a névtáblák (a legkorábbi a templommal egyidős) és az énekeskönyveket tartó zárható dobozok. Előbbiek rendeltetése a templom fenntartáshoz is köthető, hiszen a táblácskákat annak fejében teheték ki, hogy a helyeket pénzzel megváltották, az ezeket a befizetéseket nyilvántartó könyveket 1898-ig vezették. A berendezés részei a szépen kivitelezett sárgaréz csillá-

rok (egy ötágú és két nyolcágú), amelyek ma is gyertyafénnyel egészítik ki a templom megvilágítását.

A nyugati falon helyezték el 1926-ban evangélikus nőegylet adományaként a gyülekezet első világháborúban elesett negyvennyolc tagjának emléktábláját.

A hívek három irányból közelíthetik meg az épületet, a klasszicista stílusú bejárati belépők 19. század elején készültek. A templom szintjénél magasabban fekvő sekrestyéből lehet feljutni a szószékre.

A templom mellett, a nyugati bejárat közelében, egy ivókútként működő kő, illetve egy kőlap őrzi a 2009-es vízáradat és az azt követő felújítás, valamint a reformáció 500. évfordulójának emlékét.

Söptei Imre

Köszönjük mindazok segítségét, akik adójuk 1 százalékának felajánlásával segítik egyházunkat, illetve a gyülekezetünkben és szeretetotthonunkban folyó munkát!
Gyülekezetünk Békesség Háza Alapítványa

A Magyarországi Evangélikus Egyház
technikai száma: 0035

A Békesség Háza Alapítvány
adószáma: 18886700-1-18
bankszámlaszáma: 11747051-20101495

ÁLLANDÓ GYÜLEKEZETI ALKALMAINK

VASÁRNAP	9.00	Istentisztelet (ünnepnapon és minden hónap első vasárnapján úrvacsorai istentisztelet)
	10.30	Családi istentisztelet (tanévben a gyülekezeti teremben)
	11.00	Istentisztelet Kiszidányban (minden második vasárnap)
KEDD	15.00	Gyülekezeti bibliaóra
SZERDA	16.00	Bibliai játszóház (minden hónap első hetében)
	18.30	Kóruspróba
CSÜTÖRTÖK	10.00	Baba-mama kör (minden 2. héten)
	15.30	Konfirmációi óra
	18.00	Imakör
PÉNTEK	13.30	Ifjúsági óra
	17.00	Férfikör (minden hónap 2. hetében)

A 2023. esztendő a kazuális szolgálatok tükrében

KERESZTELÉS

Görföl Alina Hanna	Beke Hanna
Csergő Benedek	Németh Erik Viktor
Proks Aliz	Vaski-Freyler Lora
Proks Hanna	Baranyai Enikő
Kovács Szófia	Baranyai Dániel
Kampits Máté	Both Bence

ESKETÉS

Makári Kálmán László és Dóra Ildikó
Vass István és Koczor Blanka
Dr. Lee Benjamin Guocian és Baranyay Borbála
Tölle Máté és Horváth Evelin
Beke András és Rába Dóra (ökumenikus esküvő a Jézus szíve templomban)
Tuczai Gábor és Kevei Anett (Sopronban)
Dr. Podmaniczky Dávid és Csuka Ivett

TEMETÉS

Németh Lászlóné Paár Ilona (75 éves)
Kalányos Tibor (38 éves)
Dr. Stúr Dénes (83 éves)
Oszwald Ferenc (89 éves)
Illyés Zoltánné Róth Margit (95 éves)
Varga Kálmánné Koczor Margit (84 éves)
Lágler Béláné Lágler Teréz (74 éves) Kiszidányban
Böcskey Pálné Tóth Hermina Mária (90 éves) Szombathelyen
Bokor Károly János (78 éves)
Krug Gusztáv (78 éves)

Varga Kálmánné Koczor Margit (1939-2023)

Élettel és szeretettel ajándékoztál meg, és gondviselésed őrizte lelkemet. (Jób 10,12) – hangzott a kőszegi temetőben 2023. október 6-án Isten békességet adó és vigasztaló szava, amikor gyülekezetünk egykori presbiterétől és pénztárosától vettünk búcsút a gyászoló család és a gyülekezet tagjainak közösségében. Ezzel a 2011 decemberében, a keddi bibliaórai csoport karácsonyi alkalmán készült képpel emlékezünk Grétire, és adunk hálát Istennek mindazért, amit rajta keresztül adott gyülekezetünk közösségének.

Egyházmegyei Levéltár Kőszegen

Az egyházmegye, az iskola és gyülekezetünk összefogásával jött létre az új levéltár a Kőszegi Evangélikus Középiskola épületében, ahol *Mesterházy Balázs* igazgató az iskola emlékszóbjára melletti teremben biztosított méltó helyet az iratoknak.

Rostáné Piri Magda esperes igei köszöntőjével kezdődött az ünnepi alkalom, majd *Dr. Lackner Pál*, az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatója mondott ünnepi beszédet. Ezt követően pedig *Söptei Imre* főlevéltáros, a Kőszegi Múzeum,

Könyvtár és Levéltár osztályvezetője – egyházmegyénk gyűjteményi felelőse – beszélt a levéltár létrejöttéről. A megnyitón közreműködött *Uwe Scheer* hegedűművész is, és az alkalom után finom ételeket kóstolhatott az ünneplő közösség.

A majdan folyamatosan bővülő anyagú levéltárban egyelőre a Vasi Evangélikus Egyházmegye esperesi iratai kaptak helyet, melyeket eddig több gyülekezetben is őriztek. Átkerült a kőszegi evangélikus gyülekezet teljes iratanyaga is a „szomszédból”

– a Gyöngyös utcai szeretetotthon épületéből –, illetve a Nemeskoltán megszűnt önálló gyülekezet levéltári anyaga is itt van már.

Köszönet illeti gyülekezetünk férfikörének tagjait, akik több ízben is segítettek önkéntes munkájukkal a levéltár létrejöttét. *B. Cs.*

Ismét eltelt hat esztendő – tisztújítás egyházunkban 2024-ben

Egyházi törvényeink szerint hat évenként általános tisztújítást kell tartani a Magyarországi Evangélikus Egyházban, melynek során újra kell választani az egyes egyházkormányzati szintek tisztségviselőit (a lelkészek és püspökök kivételével), a közgyűlések küldötteit, presbitériumait, az egyházi bíróság és a zsinat tagjait. A választás az egyházközség nemlelkészi tisztségviselőinek és az egyházközségi presbitérium tagjainak megválasztásával kezdődik.

Gyülekezetünkben is március 31-ig kell, hogy megtörténjenek a választások. Ezért már az őszi presbiteri gyűlésen készültünk az előttünk álló tisztújításra, ahol több idősebb presbiterestvér jelentette be, hogy nem kívánja újra jelöltetni magát a választáson, így a presbitérium összetételében várható egy generációváltás.

A következő tisztségekre kell jelöltet állítani: felügyelő, másodfelügyelő, gondnok, a kizsidányi leánygyülekezet gondnoka, pénztáros, egyházi, számvevőszéki elnök, jegyző, valamint hét presbiter. Minden szolgálati területen olyan jelöltekre gondoljunk, akik elkötelezettek, jelenlétükkel és gyülekezeti szolgálatukkal tevélegesen hozzájárulnak az egyházközség életéhez! Választásra jogosult a gyülekezetnek az a felnőtt tagja, aki a választói névjegyzék-

ben szerepel. A választói névjegyzékre azok kerülhetnek fel, akik a választást megelőző évben (2023-ban), és/vagy a választás évében (2024-ben) befizették az egyházfenntartói járulékot. A választási névjegyzék elkészítése miatt is kérjük tehát Kedves Testvéreinket, hogy akik 2023-ban valamiért nem fizettek egyházfenntartói járulékot, akkor azt 2024 első hónapjaiban tegyék meg, mert máskülönben nem jogosultak a választáson való részvétellel.

A választási névjegyzéket február hónaptól istentiszteleteink előtt és után, valamint gyülekezeti alkalmainkon is megtekinthetik majd.

A presbitérium által ajánlott éves egyházfenntartói járulék 20 000 (nyugdíjasoknak 15 000) Forint.

A Kőszegi Evangélikus Egyházközség számlaszáma:
11747051-20006077 (OTP Bank)

Kérjük Kedves Testvéreinket, hordozzuk felelősen gyülekezetünk jövőjét, és vegyünk részt minél többen a választásokon, hiszen azok kimenetele meghatározza gyülekezetünk következő hat évét! Isten gazdag áldását kérjük minden szolgálattévőre!

A gyülekezet elnöksége

Gyülekezeti események 2023. második felében

Június 11-én tartottuk a tanévzáró istentiszteletet templomunkban.

Június 19. és 23. között tartottuk gyülekezeti napközis táborunkat, a Hittanhetet. Pénteken közös kiránduláson vettünk részt Celldömölkön, a vasárnapi istentiszteleten pedig a hittanos csoport szolgált és szeretetvendégséget is tartottunk a templomkertben.

Július 3. és 9. között Kőszegen került megrendezésre az országos zenetábor, melynek záró istentiszteletén a fiatalok és tanáraik szolgáltak templomunkban.

Augusztus 28-29-én ismét Kőszegen tartotta évkezdő lelkészkonferenciáját a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület.

Szeptember 3-án, vasárnap tartottuk a tanévnyitó istentiszteletet templomunkban.

Szeptember 10-én este a Gyertyafényes kamarazenei koncertre került sor templomunkban *Stuller Géza* vezetésével.

Szeptember 10-12-én Kőszegen tartotta ülését a Magyarországi Evangélikus Egyház esperesi tanácsa.

Szeptember 16-án gyülekezetünk is csatlakozott az Nyitott templomok programsorozathoz. Ezen a napon műemléktemplomunk látogatható volt, valamint két csoportban is lehetőséget kínáltunk az önálló harangtoronyba való feljutásra.

Szeptember 17-én volt a kiszállás Kiszsidányban, ahol kétnyelvű istentiszteletet tartottunk.

Szeptember 23-án Országos Konfirmandus Találkozón vett részt Budapesten gyülekezetünk konfirmandusainak csoportja.

Október 1-jén Teremtés-heti bakancsos istentiszteletet tartottunk Kiszsidányban a forrásnál.

Október 4-én tartottuk a bibliai játszóház első őszi alkalmát.

Október 13-án gyülekezeti kórusunk és a sárvári Kortárs Keresztény Kórus adott közös hangversenyt templomunkban. A koncert után a gyülekezeti teremben terített asztal mellett beszélgethettek a kórustagok.

Október 18-án „Petőfi az én barátom” címmel koncert volt templomunkban a KaleidoszPók zenekar előadásában.

Október 31-én délután tartottuk reformációi ünnepi istentiszteletünket templomunkban gyülekezeti kórusunk szolgálatával. Az úrvacsorás istentiszteleten *Kisantal Zsuzsanna* református lelkész hirdette Isten ígését.

November 11-én Egyházmegyei Konfirmandus Nap volt Kőszegen, melyen több mint száz fiatal vett részt az egyházmegye különböző gyülekezeteiből.

November 29-én tartottuk a Vasi Evangélikus Levéltár átadási ünnepségét a Kőszegi Evangélikus Középiskola épületében.

December 2-án Kiszsidányban került sor az első adventi gyertya meggyújtására ökumenikus szolgálattal.

December 3-án, advent első vasárnapján a Jurisich téri adventi koszorúnál *Baranyayné Rohn Erzsébet* szolgált, s hittanosaink énekeltek, majd pedig a konfirmandusok és gyülekezeti kórusunk szolgált a hagyományos advent

esti istentiszteleten, melyen kiosztásra kerültek a gyülekezet önkéntesei által készített adventi ágak.

December 7-én este adventi taizei áhítatot tartottunk a gyülekezeti házban.

December 8-án tartotta a férfikör hagyományos karácsony előtti záró alkalmát. Az ünnepi vacsora elfogyasztására a gyülekezeti házban került sor.

December 15-én volt az ifjúsági kör karácsonyi alkalma a gyülekezeti teremben.

December 17-én, advent harmadik vasárnapján a családi istentisztelet keretében került sor a hittanosok karácsonyi előadására.

December 19-én volt a keddi bibliakör szeretetvendégséggel egybekötött idei utolsó bibliaórája.

December 20-án került sor a szeretetotthon karácsonyi ünnepére a hittanosok szolgálatával.

Előttünk álló alkalmak

Ökumenikus imahét

2024. január 22. és 26. között.

Az imahét alkalmait minden nap 18 órától tartjuk.

Hétfőn este a Jézus szíve plébániatemplomban,
Kedden az evangélikus templomban találkozunk,
Szerdán a Zárda templomban taizei áhítatot tartunk,
Csütörtökön az evangélikus templomban lesz ifjúsági istentisztelet,
Pénteken pedig a Szent Imre Missziós ház kápolnájában lesz az imahét záróalkalma.

AZ ÖKUMENIKUS VILÁGIMANAP KŐSZEGI ALKALMÁT 2024. március 1-jén, pénteken tartjuk az evangélikus gyülekezeti teremben.

ÜNNEPELJÜNK ISMÉT EGYÜTT HÚSVÉT HAJNALÁN!

Húsvét hajnali istentiszteletre
hívogatunk mindenkit templomunkba
2024. március 31-én 6 órára.

**Az istentisztelet után közös
húsvéti reggeli lesz a gyülekezeti házban.**

KONFIRMÁCIÓ – 2024. április 7-én, Húsvét utáni első vasárnap 10 órakor tartjuk konfirmációi ünnepünket gyülekezetünkben.

Megjelent és gyülekezeti iratterjesztésünkben
1800 Ft-os áron kapható
a 2024. évi
gyülekezeti naptár!
*Szeretettel ajánljuk
Testvéreink figyelmébe!*

